

Bruxelles, 16. rujna 2020.
(OR. en)

10729/20

Međuinstitucijski predmeti:

2018/0216(COD)

2018/0217(COD)

2018/0218(COD)

AGRI 263
AGRILEG 96
AGRIFIN 70
AGRISTR 65
AGRIORG 61
CODEC 790
CADREFIN 230

NAPOMENA

Od: Predsjedništvo

Za: Vijeće

Br. dok. Kom.: 9645/18 + COR 1 + ADD 1
9634/18 + COR 1 + ADD 1
9556/18 + REV 1 (en, de, fr) + COR 1

Predmet: Paket za reformu ZPP-a nakon 2020.

a) Prijedlog UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA o utvrđivanju pravila o potpori za strateške planove koje izrađuju države članice u okviru zajedničke poljoprivredne politike (strateški planovi u okviru ZPP-a) i koji se financiraju iz Europskog fonda za jamstva u poljoprivredi (EFJP) i Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj (EPFRR) te o stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 1305/2013 Europskog parlamenta i Vijeća i Uredbe (EU) br. 1307/2013 Europskog parlamenta i Vijeća

b) Prijedlog UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA o financiranju i nadzoru zajedničke poljoprivredne politike te upravljanju njome i o stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 1306/2013

c) Prijedlog UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA o izmjeni uredaba (EU) br. 1308/2013 o uspostavljanju zajedničke organizacije tržišta poljoprivrednih proizvoda, (EU) br. 1151/2012 o sustavima kvalitete za poljoprivredne i prehrambene proizvode, (EU) br. 251/2014 o definiciji, opisivanju, prezentiranju, označivanju i zaštiti oznaka zemljopisnog podrijetla aromatiziranih proizvoda od vina, (EU) br. 228/2013 o utvrđivanju posebnih mjera za poljoprivredu u najudaljenijim regijama Unije i (EU) br. 229/2013 o utvrđivanju posebnih mjera za poljoprivredu u korist manjih egejskih otoka

– *trenutačno stanje reforme ZPP-a i razmjena mišljenja*

S obzirom na sastanak Vijeća za poljoprivredu i ribarstvo 21. rujna 2020. za delegacije se u Prilogu nalazi napomena predsjedništva u kojoj se opisuje trenutačno stanje paketa za reformu ZPP-a i navode elementi za raspravu prilikom razmjene mišljenja ministara, uključujući tri pitanja za usmjeravanje rasprave.

U okviru priprema za opći pristup o reformi ZPP-a u nastavku se daje pregled planiranih rasprava u Vijeću 21. rujna 2020., kao i trenutačno stanje u pogledu drugih pitanja koja treba uključiti u opći pristup u listopadu.

Trenutačno stanje reforme ZPP-a

Uredba o zajedničkoj organizaciji tržišta

Predsjedništvo će Uredbu o izmjeni podnijeti Posebnom odboru za poljoprivredu (POP) s ciljem postizanja općeg pristupa u listopadu. Predsjedništvo smatra da je Uredba o izmjeni uglavnom stabilna i radit će na njezinu dovršetku u POP-u.

Horizontalna uredba

Predsjedništvo će nastaviti s radom u relevantnoj radnoj skupini Vijeća s ciljem dovršetka rada za postizanje općeg pristupa u listopadu.

Uredba o strateškim planovima u okviru ZPP-a

Iako se Uredba o strateškim planovima u okviru ZPP-a u može smatrati u velikoj mjeri stabilnom, postoje važna pitanja o kojima je potrebna dodatna rasprava.

Zelena struktura

Države članice više su puta potvrdile svoju ambiciju da povećaju doprinos ZPP-a u području okoliša i klime. Kako bi se postigla viša razina ambicije u području okoliša i klime, takozvanu zelenu strukturu treba osmisliti u skladu s time.

1. **Programi za ekologiju.** Predsjedništvo smatra da su snažni programi za ekologiju ključan instrument za povećanje ambicije u području okoliša i klime u okviru ZPP-a. Predsjedništvo je predstavilo svoje prijedloge koji obuhvaćaju obvezne programe za ekologiju za države članice i minimalni proračunski udio dodijeljenih sredstava za izravna plaćanja za programe za ekologiju. Nekoliko država članica navelo je da je primjenu programâ za ekologiju teško predvidjeti i da bi trebalo izbjeći gubitak neiskorištenih sredstava za programe za ekologiju. Predsjedništvo je uzelo u obzir te bojazni i predstavilo dvostupanjski pristup utvrđivanju minimalnog proračuna s početnom „pilot-fazom” u kojoj se predlaže mehanizam za izbjegavanje gubitaka sredstava pod uvjetom da su iscrpljene sve mogućnosti uporabe dotičnih sredstava za programe za klimu i okoliš. Predsjedništvo je otvoreno za ideje država članica i Komisije u vezi s pitanjem neiskorištenih sredstava i sa zadovoljstvom iščekuje relevantne primjedbe na sastanku Vijeća u rujnu.
2. **Uvjetovanost.** Kako bi se postigla željena veća ekološka učinkovitost, predsjedništvo smatra da je potreban ambiciozan sustav uvjetovanosti. Stoga bi svi poljoprivrednici trebali podlijevati uvjetovanosti. Kako bi se spriječilo nepotrebno administrativno opterećenje, omogućuju se pojednostavnjenja za mala gospodarstva uzimanjem u obzir veličine poljoprivrednog gospodarstva pri utvrđivanju standardâ dobrih poljoprivrednih i okolišnih uvjeta (GAEC) u državama članicama, uz mogućnost pojednostavnjenog sustava kontrola i mogućnost da se u određenim slučajevima ne primjenjuju administrativne kazne.

U pogledu GAEC-a 9, predsjedništvo je predložilo uvođenje jedinstvenog **minimalnog udjela proizvodnih/neproizvodnih površina i obilježja** diljem EU-a. Predsjedništvo smatra da određivanje takvog minimalnog udjela mora odražavati veće ambicije u području okoliša i klime, s jedne strane, i drugačiju situaciju u državama članicama, s druge strane. Predsjedništvo je stoga predložilo da se minimalni postotak poveća s 5 % (koliko on trenutačno iznosi u ozelenjivanju) na **[x] % u odnosu na obradivo zemljište** ([x] % predstavlja iznos koji je potrebno dogovoriti na razini EU-a). Budući da su mnoge države članice to snažno zahtijevale, **određene proizvodne** uporabe trebale bi se moći **uračunati** u minimalni udio. Za postrne usjeve predviđen je faktor ponderiranja 0,3. Predsjedništvo predlaže manji minimalni udio od **3 %** za one države članice koje u minimalni udio žele uračunati isključivo neproizvodne površine i obilježja. Predsjedništvo smatra da bi ostali GAEC-i i propisani zahtjevi o upravljanju trebali u velikoj mjeri ostati u obliku u kojem ih je izradilo hrvatsko predsjedništvo.

3. **Odredbe o okolišu i klimi u drugom stupu.** Predsjedništvo predlaže zadržavanje kompromisnog teksta sastavljenog tijekom hrvatskog predsjedništva u vezi s plaćanjima za područja s prirodnim ograničenjima ili ostalim ograničenjima specifičnima za određeno područje na temelju članka 66. Takva bi plaćanja stoga bila uračunata u minimalni prag od 30 % ukupnog doprinosa iz EPFRR-a i bila bi namijenjena intervencijama koje se odnose na posebne ciljeve u području okoliša i klime.

Novi model ostvarivanja politike

Novi model ostvarivanja politike središnji je dio budućeg ZPP-a utemeljenog na rezultatima. Njime se obuhvaća niz posebnih odredaba čiji je cilj odmaknuti se od prethodnog sustava koji se temeljio na usklađenosti, poput onih koje se odnose na određivanje jediničnih iznosa za intervencije, poravnavanje s obzirom na uspješnost i pokazatelje.

Nadovezujući se na napredak koji su postigla prethodna predsjedništva, njemačko predsjedništvo o toj je važnoj temi vodilo intenzivne rasprave na sastancima Radne skupine za horizontalna poljoprivredna pitanja. Usto, POP se bavio pitanjem buduće izrade pokazatelja.

Zajednički je cilj da provedba novog modela ostvarivanja politike bude izvediva za države članice. Istodobno, Europskoj komisiji potrebna je dostatna osnova za preispitivanje planiranja i čvrst temelj za pregled uspješnosti. O nekim elementima tek treba raspraviti kako bi se pronašlo zajedničko rješenje.

1. **Odobrenje strateških planova država članica.** Mnoge države članice izrazile su duboku zabrinutost u pogledu nužne pravne sigurnosti u vezi s postupkom kojim Komisija odobrava strateške planove država članica te su postavile pitanja u vezi s time. Predsjedništvo je stoga u članak 106. Uredbe o strateškim planovima u okviru ZPP-a unijelo odgovarajuće pravno pojašnjenje. Ovom se izmjenom nastoji pojasniti da se Komisijina procjena strateških planova u okviru ZPP-a temelji isključivo na aktima koji su pravno obvezujući za države članice.
2. **Pokazatelji.** Sustav pokazatelja treba biti jasan i provediv kako bi se dokazalo da se ZPP-om zaista ostvaruju njegovi ciljevi. Istodobno, Komisiji je potrebno dovoljno informacija i podataka za provedbu pregleda uspješnosti i praćenje provedbe ZPP-a. Kako bi se obuhvatio doprinos ZPP-a određenim okolišnim i klimatskim ciljevima, uvođenje zasebnih pokazatelja moglo bi biti korisno jer bi se njima mogli bolje odražavati učinci politike. Predsjedništvo je stoga predložilo ponovno uvođenje zasebnih pokazatelja koji obuhvaćaju doprinos ZPP-a kvaliteti zraka, kvaliteti vode i održivoj uporabi vode. Predsjedništvo namjerava dovršiti rad na pokazateljima u okviru Radne skupine za horizontalna poljoprivredna pitanja.

3. **Jedinični iznosi.** Države članice opetovano su zahtijevale pragmatičan pristup određivanju jediničnih iznosa, posebno pri planiranju vrlo diferenciranih intervencija, npr. vrlo ciljanih okolišnih intervencija u okviru drugog stupa. U tom je kontekstu naglašeno da je veza između indikativne dodjele financijskih sredstava na razini intervencije i planiranja jediničnih iznosa i ostvarenja prekruta. Predsjedništvo je stoga predložilo da bi trebalo napustiti izvorni pristup čisto matematičkog postupka za određivanje financijskih sredstava za intervenciju. U prijedlozima predsjedništva stoga je još jasnije utvrđeno da je dodjela financijskih sredstava indikativna te je u njima državama članicama dana veća fleksibilnost u planiranju. Osim toga, uključen je koncept prosječnih jediničnih iznosa i agregiranih ostvarenja. To je osobito relevantno za planiranje vrlo diferenciranih intervencija, kao što su programi za ekologiju, određene intervencije u području okoliša u okviru drugog stupa i plaćanja za područja s prirodnim ograničenjima ili ostalim ograničenjima specifičnima za određeno područje. Općenito, tim će se pristupom uvelike pojednostavniti opis intervencija. Predsjedništvo namjerava dovršiti rad na jediničnim iznosima i godišnjim izvješćima o uspješnosti u okviru Radne skupine za horizontalna poljoprivredna pitanja.

Izravna plaćanja

4. **Određivanje gornjih granica i degresija.** Predsjedništvo je na temelju zaključaka Europskog vijeća o VFO-u prilagodilo pravni nacrt tako što je navelo da bi određivanje gornjih granica trebalo biti dobrovoljno za države članice. U skladu s izvornim prijedlogom Komisije, njime je uveden i dobrovoljni mehanizam za smanjenje izravnih plaćanja ispod 100 000 EUR te dobrovoljno određivanje gornjih granica za veće primatelje iznad navedene granice, čime bi se državama članicama osigurao najveći mogući stupanj fleksibilnosti.
5. **Ostala pitanja u vezi s izravnim plaćanjima.** Tijekom prethodnih predsjedništava postignut je znatan napredak u području ostalih izravnih plaćanja. Predsjedništvo stoga smatra da bi velika većina država članica mogla podržati pravne tekstove u verziji hrvatskog predsjedništva.

Radi strukturiranja rasprave na sastanku Vijeća za poljoprivredu i ribarstvo 21. rujna 2020., predsjedništvo bi željelo pozvati ministre da **razmijene mišljenja o sljedećim aspektima za koje bi bile potrebne političke smjernice**:

2. Otkad su podneseni prijedlozi reformi države članice u načelu su podupirale veće ambicije u području okoliša u okviru budućeg ZPP-a. Kako bi se tu predanost prenijelo u konkretne mjere politike, predsjedništvo je predstavilo prijedloge izmjena teksta koji obuhvaćaju minimalnu dodjelu proračunskih sredstava za programe za ekologiju, odredbe za izbjegavanje gubitka neiskorištenih sredstava za programe za ekologiju, dvostupanjski pristup u pogledu neproizvodnih površina i određenih proizvodnih površina (GAEC 9), odvajanje računa poljoprivredno-okolišnih mjera u drugom stupu i odgovarajući program za uvjetovanost za manja poljoprivredna gospodarstva.

Pitanje 1.:

Slazete li se s pristupom predsjedništva u pogledu zelene strukture budućeg ZPP-a?

Prema vašem mišljenju, koji bi elementi ZPP-a bili najrelevantniji za postizanje djelotvornosti i vjerodostojnosti ambicija u području okoliša i klime u okviru budućeg ZPP-a?

3. Izravna plaćanja i dalje će biti glavni instrument za ciljanu potporu kako bi se poljoprivrednicima omogućilo da isporučuju visokokvalitetnu hranu i pružaju društvene i okolišne usluge te kako bi se osiguralo potrebnu socioekonomsku stabilnost i dugoročne perspektive za poljoprivredu EU-a.

Nadovezujući se na napredak koji su postigla prethodna predsjedništva, predsjedništvo je dalo prijedloge za strukturu budućeg sustava izravnih plaćanja, uključujući osnovnu potporu dohotku za održivost, dodatnu potporu dohotku za mlade poljoprivrednike i dodatnu preraspodijeljenu potporu dohotku za održivost.

Na temelju zaključaka Europskog vijeća o VFO-u predsjedništvo je također predložilo uvođenje dobrovoljnog mehanizma za određivanje gornjih granica za izravna plaćanja, uključujući odredbe kojima se državama članicama omogućuje da primijene daljnja smanjenja izravnih plaćanja za velike primatelje, uz osiguravanje visokog stupnja fleksibilnosti za one države članice koje se za to odluče.

Pitanje 2.:

Slazete li se s prijedlozima predsjedništva da se državama članicama omogući fleksibilno korištenje mogućnostima usmjeravanja izravnih plaćanja?

Smatrate li da su potrebne dodatne odredbe za usmjeravanje radi postizanja višeg stupnja ujednačene primjene sustava izravnih plaćanja diljem EU-a?

4. Novi model ostvarivanja politike ključna je značajka budućeg ZPP-a i njime se doprinosi povećanju učinkovitosti ZPP-a u pogledu ostvarivanja njegovih ciljeva kao i poboljšanja odgovornosti ZPP-a prema javnosti. Istodobno, budući da bi novi model ostvarivanja politike predstavljao potpuno nov upravljački i administrativni pristup u usporedbi sa starim sustavom koji se temelji na usklađenosti, nekoliko predsjedništava uložilo je velike napore kako bi on postao moguć i izvediv ne samo za poljoprivrednike već i za nacionalne uprave i Komisiju.

Predsjedništvo je na sastanku POP-a 14. rujna 2020. obavijestilo Vijeće o aktualnom radu na daljnjim poboljšanjima novog modela ostvarivanja politike.

Pitanje 3.:

Prema vašem mišljenju, koje su odredbe najvažnije za postizanje ravnoteže između usredotočenosti na bolju provedbu i potrebe za osiguravanjem administrativnog pojednostavnjenja?

Prema vašem mišljenju, koje bi elemente trebalo ojačati kako bi se poboljšala ta ravnoteža?